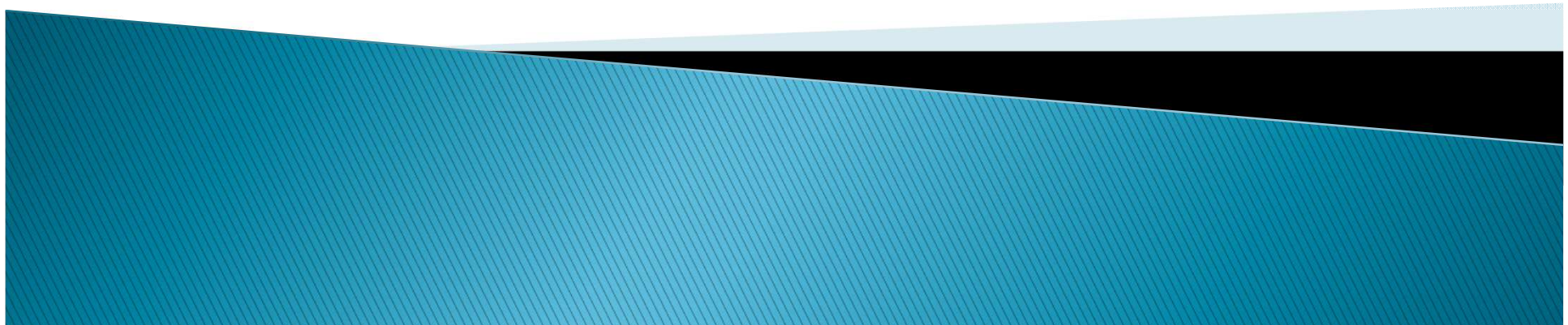

SEMINARIUM – ATO

WARSZAWA
28 STYCZEŃ 2015 r.

SEMINARIUM – ATO

- ▶ DEPARTAMENT PERSONELU LOTNICZEGO
- ▶ INSPEKTORAT CERTYFIKACJI I NADZORU

Katarzyna Grzybowska gł. specjalista

kgrzybowska@ulc.gov.pl

tel.(22)520 74 47

mobile 608 529 454

SEMINARIUM – ATO

PLAN PREZENTACJI

- I. Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa
- II. Zarządzanie zmianami
- III. Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

SEMINARIUM – ATO

- I. Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa:
 - podstawy prawne
 - obszary nadzoru
 - analiza ryzyka bezpieczeństwa organizacji ATO

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

ARA. GEN.300 Nadzór

Właściwy organ musi weryfikować:

- ▶ Stałą zgodność z obowiązującymi wymaganiami działalności organizacji
- ▶ Wdrożenie odpowiednich środków bezpieczeństwa nakazanych przez właściwy organ.

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

ARA.GEN.305 Program sprawowania nadzoru

- ▶ Właściwy organ musi opracować i stosować program sprawowania nadzoru.
- ▶ Program sprawowania nadzoru musi uwzględniać:
 - charakter organizacji
 - zakres prowadzonej działalności szkoleniowej
 - wyniki wcześniejszych działań
 - bazować na ocenie powiązanego ryzyka.

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

ARA.GEN.305 – cd.

Program sprawowania nadzoru w ramach każdego cyklu sprawowania nadzoru musi obejmować:

- ▶ Audyty i inspekcje, w tym – inspekcje na płycie i inspekcje niezapowiedziane;
- ▶ Spotkania z udziałem osób odpowiedzialnych organizacji.

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

AMC1 ARA.ATO.105

Obszary programu sprawowania nadzoru:

- ▶ system zarządzania, struktura, finansowanie i kwalifikacje personelu kierowniczego,
- ▶ zarządzanie ryzykiem związanym z bezpieczeństwem i monitorowanie zgodności
- ▶ zgłaszanie zdarzeń lotniczych,
- ▶ dostateczna ilość i kwalifikacje instruktorów szkolenia teoretycznego i praktycznego
- ▶ dokumentacja organizacji

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

Obszary programu sprawowania nadzoru – cd

- ▶ prowadzenie dokumentacji szkolenia teoretycznego i praktycznego
- ▶ statki powietrzne i urządzenia startowe
- ▶ szkoleniowe urządzenia symulacji lotu (FSTD)
- ▶ zaplecze: lotnisko, sale wykładowe, pomieszczenia operacyjne, pomieszczenia dla personelu
- ▶ szkolenie teoretyczne – realizacja
- ▶ szkolenie praktyczne – realizacja

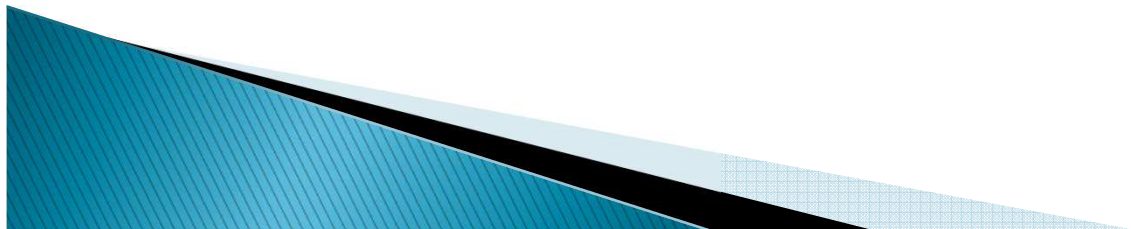

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

ARA.GEN.305 Cykl planowania nadzoru

- ▶ Cykl planowania nadzoru nie przekracza 24 miesięcy dla do organizacji certyfikowanych
- ▶ Cykl planowania nadzoru może zostać skrócony, jeśli istnieją dowody na to, że wyniki działalności organizacji w zakresie bezpieczeństwa uległy pogorszeniu.

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

ARA.GEN.305 cd

Cykl planowania nadzoru może zostać wydłużony do maksymalnie 36 miesięcy, jeśli w ciągu ostatnich 24 miesięcy:

- ▶ organizacja wykazała skuteczną identyfikacją zagrożeń bezpieczeństwa lotniczego i skutecznie zarządzała powiązaniem ryzykiem;
- ▶ organizacja wykazywała, że w pełni kontroluje wszelkie zachodzące zmiany;
- ▶ nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości poziomu 1
- ▶ wszystkie działania naprawcze zostały wdrożone w terminie zaakceptowanym lub przedłużonym przez właściwy organ

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

Cykl planowania nadzoru może zostać wydłużony do maksymalnie 48 miesięcy,

jeśli organizacja:

- ponownie spełni wymagania dla cyklu 36 miesięcy
- będzie posiadała zatwierdzony przez Prezesa ULC stały system zgłaszania do ULC wyników w zakresie bezpieczeństwa oraz przestrzegania przepisów przez samą organizację
- wykaże skuteczność zatwierdzonego systemu.

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

AMC1 ARA.GEN.305(c)

- Podczas określania cyklu planowania nadzoru oraz opracowywania programu sprawowania nadzoru, właściwy organ powinien ocenić ryzyko związane z działalnością prowadzoną przez każdą organizację i dostosować nadzór do poziomu zidentyfikowanego ryzyka oraz do zdolności organizacji do skutecznego zarządzania ryzykiem w celu zapewnienia bezpieczeństwa.

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

Analiza ryzyka bezpieczeństwa organizacji jest przeprowadzana:

- raz w roku,
- po wprowadzeniu zatwierdzonej zmiany,
- po zdarzeniu lotniczym w trakcie szkolenia,
- po stwierdzeniu nieprawidłowości poziomu 1 w ramach nadzoru bieżącego.

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

Głównymi źródłami informacji dla przeprowadzenia analizy są:

- Raporty z audytów i kontroli,
- Rejestr niezgodności,
- Dokumentacja organizacji,
- Informacje o zdarzeniach lotniczych,
- Rejestr zmian w organizacjach,
- Wyniki w zakresie bezpieczeństwa i przestrzegania przepisów (*przyszłość*),

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

Kryteria uwzględnione w analizie ryzyka

- ▶ Kondycja finansowa ATO
- ▶ Identyfikacja zagrożeń i zarządzanie ryzykiem
- ▶ Polityka bezpieczeństwa, jej znajomość
- ▶ Zarządzanie zmianami zatwierdzanymi i niezatwierdzanymi
- ▶ Nieprawidłowości – poziom, ilość i skuteczność usunięcia

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

- Wypadki w trakcie szkolenia lotniczego,
- Zgłaszanie zdarzeń lotniczych,
- Dobrowolny system zgłaszania zdarzeń,
- Monitorowanie zgodności
- Kadra kierownicza i jej kwalifikacje, zmiany
- Kadra dydaktyczne – instruktorzy, kwalifikacje
- Okres istnienia ATO
- Statki powietrzne – wiek, użytkowanie

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

Założenia analizy ryzyka

Kryteria zostały podzielone na 3 grupy pod względem ich wpływu na bezpieczeństwo.

W każdym kryterium określone zostały warunki dla stanu:

- najbardziej pożądanego pod względem bezpieczeństwa
- średniego na granicy akceptowalności
- nieakceptowanego zagrażającego bezpieczeństwu

SEMINARIUM – ATO

Program nadzoru bieżącego w oparciu o profil bezpieczeństwa

Założenia analizy ryzyka

- ▶ W zależności od sumy uzyskanych punktów, oceny najważniejszych kryteriów w stanie najbardziej pożądanym i ostatniego cyklu organizacji jest przypisywany cykl nadzoru:
- ▶ 1 / 2lata, 2 / 2lata
- ▶ 1 / 3 lata, 2 / 3 lata
- ▶ 1 / 4 lata
- ▶ cykl może być skrócony lub nawet organizacja zawieszona

SEMINARIUM – ATO

II. Zarządzanie zmianami:

- zmiany zatwierdzone
 - zmiany niezatwierdzone
-
- ▶ Zmiany w organizacji – podstawy prawne
 - ▶ ORA.GEN.130, AMC i GM
 - ▶ ARA.GEN.330, AMC i GM

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

ORA.GEN.130 Zmiany – organizacje

Wszelkie zmiany wpływające na:

- 1) zakres certyfikatu lub warunki zatwierdzenia organizacji lub
- 2) dowolne elementy systemu zarządzania stosowanego przez organizację zgodnie z ORA.GEN.200 lit. a) pkt 1 i lit. a) pkt 2

muszą być wcześniej zatwierdzone przez właściwy organ.

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

z ORA.GEN.200 lit a pkt 1 to

▶ *zakresy obowiązków i odpowiedzialności kierownika odpowiedzialnego i pozostałych osób funkcyjnych*

▶ *z ORA.GEN.200 lit a pkt 2 to*

▶ *„polityka bezpieczeństwa” – zasady i reguły rządzące organizacją w odniesieniu do bezpieczeństwa;*

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

GM1 ORA.GEN.130(a) –cd.

- ▶ Zatwierdzenia wymagają zmiany w procedurze stosowanej przez organizację opisującej w jaki sposób zmiany niewymagające uprzedniego zatwierdzenia będą zarządzane i zgłaszane do właściwego organu
- ▶ „*Procedura wprowadzania zmian niewymagających zatwierdzenia*”

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

▶ GM1 ORA.GEN.130(a) Zmiany – organizacje

Typowe przykłady zmian, które mogą wpływać na certyfikat lub warunki zatwierdzenia to:

1. nazwa organizacji;
2. główne miejsce prowadzenia działalności przez organizację;
3. zakres działalności organizacji;
4. dodatkowe siedziby organizacji;
5. kierownik odpowiedzialny;
6. osoby funkcyjne;
7. dokumentacja organizacji, polityka i procedury bezpieczeństwa;
8. zaplecze

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

ORA.GEN.130 lit. b i AMC – Terminy

Złożenie wniosku o zatwierdzenie zmian

- Zakres zatwierdzenia – 30 dni przed data wprowadzenia planowanej zmiany
- Osoba funkcyjna – 10 dni przed planowaną zmianą,
- Nieplanowana zmiana – jak najwcześniej
- Zmiana nazwy – wniosek w trybie pilnym

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

ARA.GEN.330 Działania ULC po otrzymaniu wniosku

Ocena proponowanej zmiany

i

Określenie warunków, zgodnie z którymi organizacja może działać w czasie dokonywania zmian zatwierdzanych, chyba że należy zawiesić certyfikat dla organizacji.

i

Zatwierdzenie zmiany

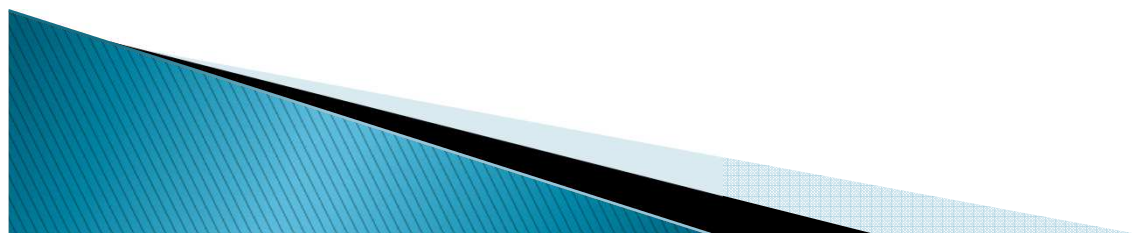
SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

ARA.GEN.330 Działania ULC po otrzymaniu wniosku
w przypadku

gdy organizacja wprowadza zmiany
wymagające wcześniejszego zatwierdzenia bez
otrzymania od właściwego organu takiego
zatwierdzenia, właściwy organ musi zawiesić,
ograniczyć lub cofnąć certyfikat dla organizacji

(nieprawidłowość poziomu 1 i jej konsekwencje).

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

ORA.GEN.130 lit c) – Zmiany niezatwierdzone
Zarządzanie wszelkimi zmianami
niezatwierdzanymi oraz powiadamianie o nich
właściwego organu musi odbywać się z
uwzględnieniem procedury zatwierdzonej
przez właściwy organ.

*„Procedura wprowadzania zmian
niewymagających zatwierdzenia”*

Opracowanej zgodnie z ARA.GEN.310 lit. c).

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

„Procedura wprowadzania zmian niewymagających zatwierdzenia”

opracowana zgodnie z ARA.GEN.310 lit. c).

- ▶ zakres zmian niezatwierdzanych
- ▶ sposób zarządzania
- ▶ sposób powiadamiania o zmianach

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

Możliwy zakres zmian niezatwierdzanych:

- ▶ Instruktorzy szkolenia teoretycznego i praktycznego
- ▶ Statki powietrzne
- ▶ Zmiany w zakresie zaplecza
- ▶ Zmiany w dokumentacji organizacji
- ▶ Jednorazowe miejsca szkolenia teoretycznego i praktycznego

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

ARA.GEN.330 lit c)

- ULC po otrzymaniu zawiadomienia o wprowadzeniu zmiany niezatwierdzonej:
 - potwierdza pisemnie otrzymanie zmiany (mail) – 10 dni roboczych
 - ocenia przekazane informacje
- W przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań:
 - zwraca się do organizacji o wprowadzenie dalszych zmian
 - w przypadku nieprawidłowości poziomu 1 lub 2 wystawia raport niezgodności

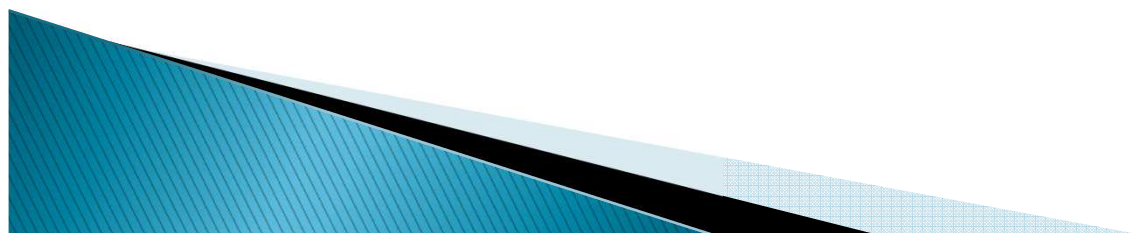

SEMINARIUM – ATO

Zarządzanie zmianami

- ▶ Organizacja powinna zarządzać ryzykiem w zakresie bezpieczeństwa związanym ze zmianą.
- ▶ Zarządzanie zmianą powinno być procesem udokumentowanym w celu określenia zmiany zewnętrznej i wewnętrznej mogącej mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo.
- ▶ Zarządzanie zmianą powinno wykorzystywać istniejące w ramach organizacji procesy identyfikacji zagrożeń oraz oceny i ograniczania ryzyka.

AMC1 ORA.GEN.200(a)(1);(2);(3);(5) i AMC1 ORA.GEN.200(a)(3)

SEMINARIUM – ATO

III. Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ Postępowanie po otrzymaniu powiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości w organizacji

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ **ARA.GEN.350 Stwierdzone nieprawidłowości i działania naprawcze – organizacje**
- ▶ Na potrzeby sprawowania nadzoru bieżącego właściwy organ musi dysponować systemem służącym do analizowania stwierdzonych nieprawidłowości z uwzględnieniem ich znaczenia pod kątem bezpieczeństwa.

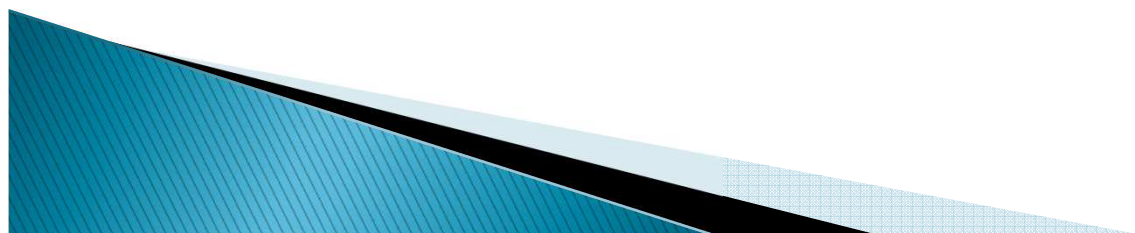

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

System analizy nieprawidłowości w ULC

- ▶ Opis nieprawidłowości (NCR) i analiza wpływu na bezpieczeństwo (poziom 2 lub poziom 1), rejestracja, analiza ryzyka
- ▶ Powiadomienie o nieprawidłowości lub wszczęcie procesu zawieszenia, ograniczenia lub cofnięcia certyfikatu
- ▶ Monitorowanie procesu naprawczego
- ▶ Zamknięcie nieprawidłowości

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

ARA.GEN.350 lit. c)

Nieprawidłowość poziomu 2 – stwierdzenie niezgodności z:

- ▶ obowiązującymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 216/2008 i przepisach wykonawczych do niego,
- ▶ procedurami i instrukcjami organizacji
- ▶ warunkami zatwierdzenia lub wydania certyfikatu,

która mogłaby spowodować zmniejszenie bezpieczeństwa lub zagrazić bezpieczeństwu lotu.

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

ARA.GEN.350 lit. d)

Nieprawidłowości może być stwierdzona podczas:

- ▶ nadzoru (kontrole okresowe i kontrole doraźne),
- ▶ w inny sposób, np:
 - na podstawie analizy przebiegu szkolenia przed wydaniem licencji lub uprawnienia,
 - po zdarzeniu lotniczym,
 - po uzyskaniu informacji z innych Departamentów ULC,
 - po analizie donosu.

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

ARA.GEN.350 lit. d)

O stwierdzonej nieprawidłowości ULC informuje organizację na piśmie,

- ▶ zwraca się o podjęcie działań naprawczych
- ▶ i wyznacza czas na przeprowadzenie działań naprawczych.

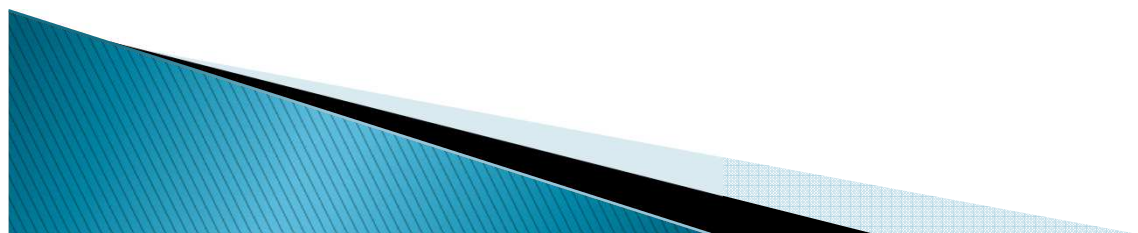
SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

ARA.GEN.350 lit. d) i ORA.GEN.150

Organizacja po otrzymaniu pisma o stwierdzonej nieprawidłowości

- ▶ opracowuje plan działań naprawczych
- ▶ przedstawia plan do zatwierdzenia Prezesowi ULC.
- ▶ realizuje zatwierdzony plan działań naprawczych
- ▶ informuje ULC o zrealizowaniu działań naprawczych i korekcyjnych.

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

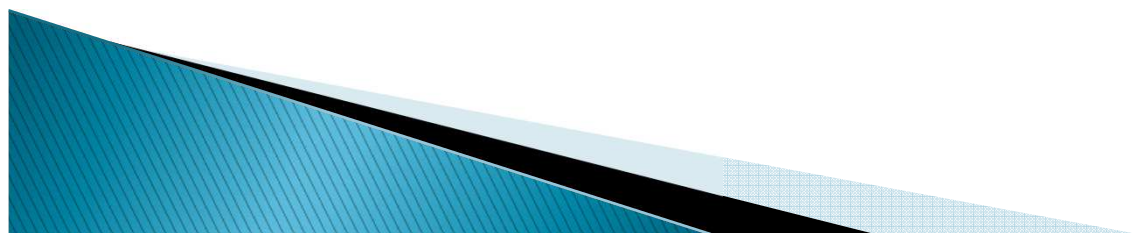
- ▶ **ORA.GEN.150 i AMC**
- ▶ Plan działań naprawczych odnosić się do skutków wykrytych niezgodności jak również do przyczyn ich powstania.
- ▶ (a) Działanie naprawcze to działanie mające na celu usunięcie lub ograniczenie przyczyn powstawania jak również zapobieganie ponownemu wystąpieniu istniejącej wykrytej niezgodności lub innej niepożądanej sytuacji lub stanu.
- ▶ (b) Działania korekcyjne to usunięcie skutków

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ ARA.GEN.350 lit. d)
- ▶ Termin usunięcia nieprawidłowości poziomu 2 i jego przedłużenie
- ▶ Prezes ULC wyznacza czas na przeprowadzenie działań naprawczych, stosownie do charakteru nieprawidłowości, który początkowo nie jest dłuższy niż trzy miesiące.

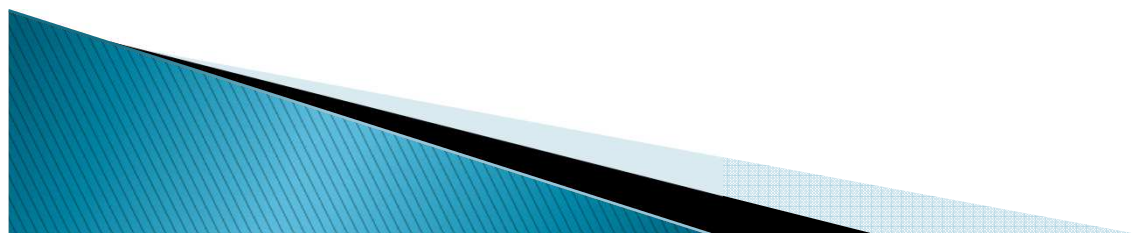

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

Przedłużenie

- Pod koniec wyznaczonego okresu, w zależności od charakteru nieprawidłowości,
- właściwy organ może przedłużyć termin
- pod warunkiem przedstawienia zadowalającego planu działań naprawczych zatwierdzonego przez ten organ.

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ **ARA.GEN.350 lit. d)**

W przypadku gdy organizacja

- ▶ nie przedłoży możliwego do zaakceptowania planu działania naprawczego lub
- ▶ nie przeprowadzi działania naprawczego w terminie zaakceptowanym lub przedłużonym przez właściwy organ,
- ▶ status nieprawidłowości należy podnieść do poziomu 1.

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ ARA.GEN.350 lit. b)

Nieprawidłowość poziomu 1 – stwierdzenie niezgodności z:

- ▶ obowiązującymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 216/2008 i przepisach wykonawczych do niego,
- ▶ procedurami i instrukcjami organizacji
- ▶ warunkami zatwierdzenia lub wydania certyfikatu,

która zmniejsza bezpieczeństwo lub poważnie zagraża bezpieczeństwu lotu.

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ **ARA.GEN.350 lit. b) – cd.**
- ▶ Nieprawidłowości poziomu 1 muszą obejmować:
- ▶ nieudzielenie właściwemu organowi dostępu do obiektów organizacji podczas zwykłych godzin pracy i po dwóch pisemnych żądaniach;
- ▶ uzyskanie lub utrzymanie ważności certyfikatu dla organizacji poprzez sfałszowanie przedłożonych dokumentów dowodowych;
- ▶ udowodnienie nadużycia lub nielegalnego wykorzystania certyfikatu dla organizacji; oraz
- ▶ brak kierownika odpowiedzialnego.

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ **ARA.GEN.350 lit.d**
- ▶ W odniesieniu do nieprawidłowości poziomu 1 właściwy organ musi podjąć natychmiastowe odpowiednie działania w celu zakazania lub ograniczenia czynności
- ▶ oraz, w stosownych przypadkach, musi podjąć działania w celu wycofania certyfikatu lub konkretnego zatwierdzenia lub w celu ograniczenia lub zawieszenia go w całości lub w części, w zależności od zakresu nieprawidłowości poziomu 1, do chwili podjęcia przez organizację skutecznych działań naprawczych.

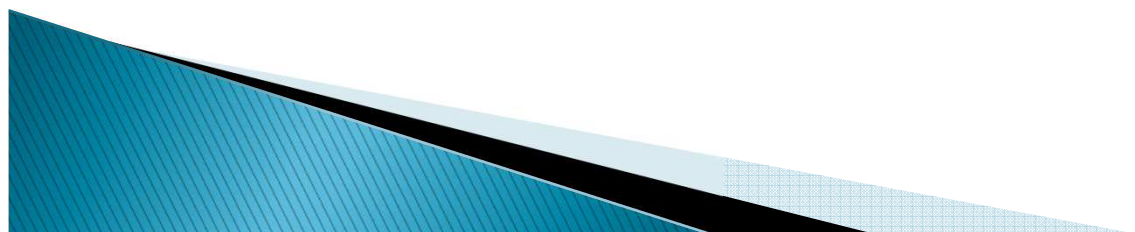

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ Nieprawidłowości poziomu 1
- ▶ Organizacja po stwierdzeniu nieprawidłowości poziomu 1 otrzymuje raport niezgodności wraz z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania o zawieszenie, ograniczenie lub cofnięcie certyfikatu organizacji szkolenia lotniczego wraz z wezwaniem do podjęcia działań naprawczych.

ARA.GEN.350 lit. d) pkt 1

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ Działania Urzędu po realizacji działań naprawczych
- ▶ Należy ocenić działanie naprawcze i plan wdrożenia zaproponowane przez organizację, a następnie je zatwierdzić, jeśli w wyniku oceny uzna, że są one wystarczające do usunięcia niezgodności.
- ▶ *O zamknięciu nieprawidłowości powiadamy organizację*

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

Ściągawka – Postępowanie ze stwierdzoną nieprawidłowością poziomu 2

- ▶ ULC – ARA.GEN.350 Stwierdzone nieprawidłowości i działania naprawcze – organizacje
- ▶ **ATO – ORA.GEN.150 Niezgodności**
- ▶ Stwierdzenie nieprawidłowości w działalności organizacji
- ▶ Wystawienie raportu niezgodności poziomu 2
- ▶ wystawienie powiadomienia do organizacji z wyznaczeniem daty usunięcia
- ▶ **organizacja opracowuje plan działań naprawczych (działania naprawcze i działania korygujące)**
- ▶ **organizacja (AM) przesyła do ULC plan działań naprawczych do zatwierdzenia**

SEMINARIUM – ATO

Nieprawidłowości, działania naprawcze i korekcyjne

- ▶ zatwierdzenie planu działań naprawczych
- ▶ organizacja realizuje plan
- ▶ *w przypadku gdy działania nie mogą być wykonane w terminie – prośba o przedłużenie*
- ▶ *zgoda lub odmowa ULC na przedłużenie terminu*
- ▶ organizacja przesyła opis wykonanych działań naprawczych i korygujących (przed upływem wyznaczonego terminu)
- ▶ ocena wykonanych działań
- ▶ zamknięcie nieprawidłowości i powiadomienie organizacji

SEMINARIUM – ATO

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

